

NORGES
IDRETTSFORBUND

Klubb utvikling / leder utvikling

Organisasjonskurs

Kompetanseseksjonen NIF

Frittstående kurs
Anlegg generelt

Innhold

1. Overordnet anleggsplanlegging
2. Idrettslaget som anleggsbygger
3. Drift av anlegg
4. Kommunen som planmyndighet
5. Spillemidler og mva kompensasjon

The Norwegian Curling Rink Formula

$$\Sigma = \alpha + \beta + \gamma + \delta + \theta + \varepsilon + \eta \quad (+ \Omega)$$

α = Strategy plan

β = Curling rink manual

γ = Local initiatives (enthusiasts)

δ = Political support (local,
regional and governmental)

θ = Technical knowledge inhouse

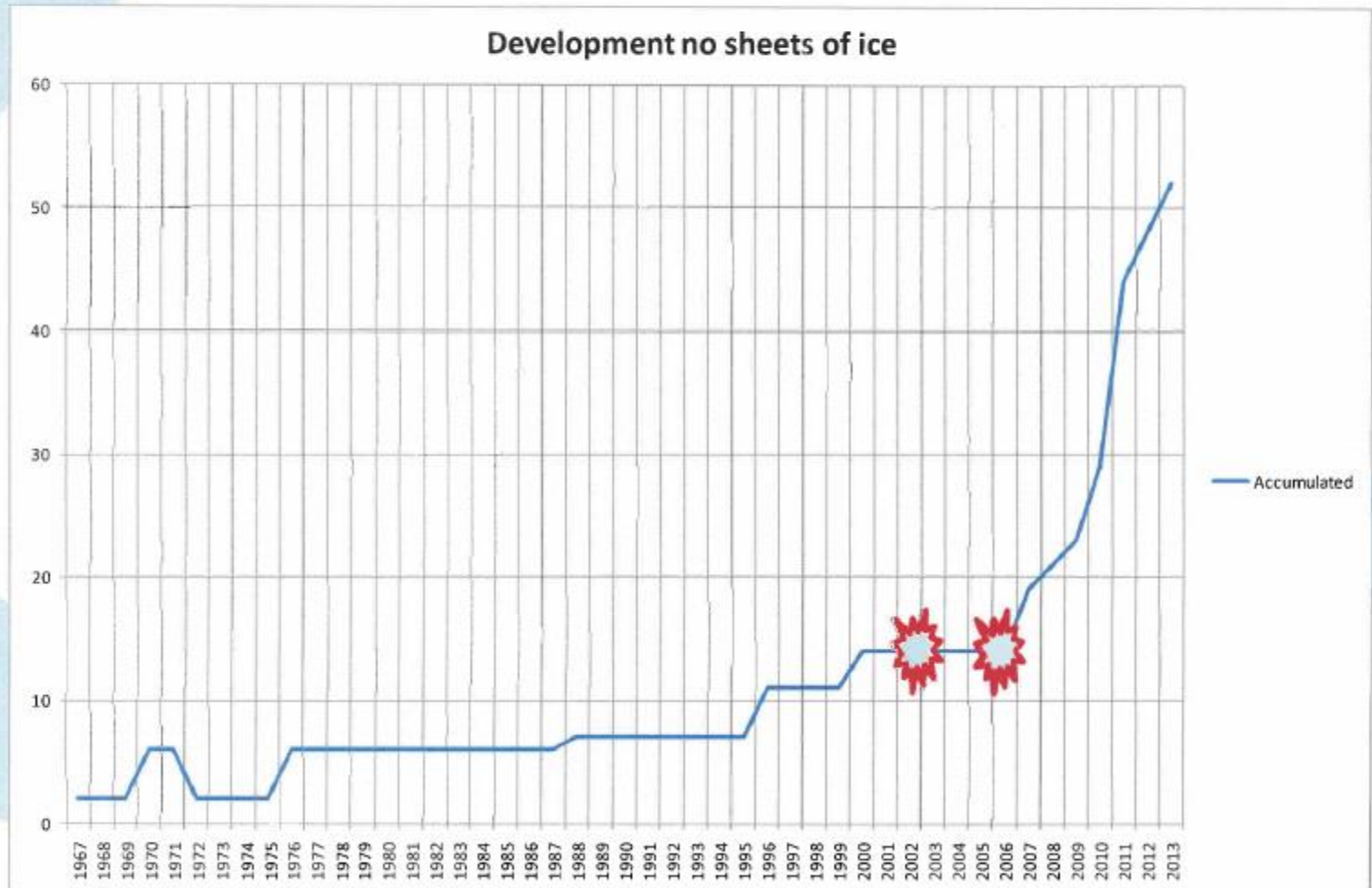
ε = Financial solutions

η = The "icebreaking" attention

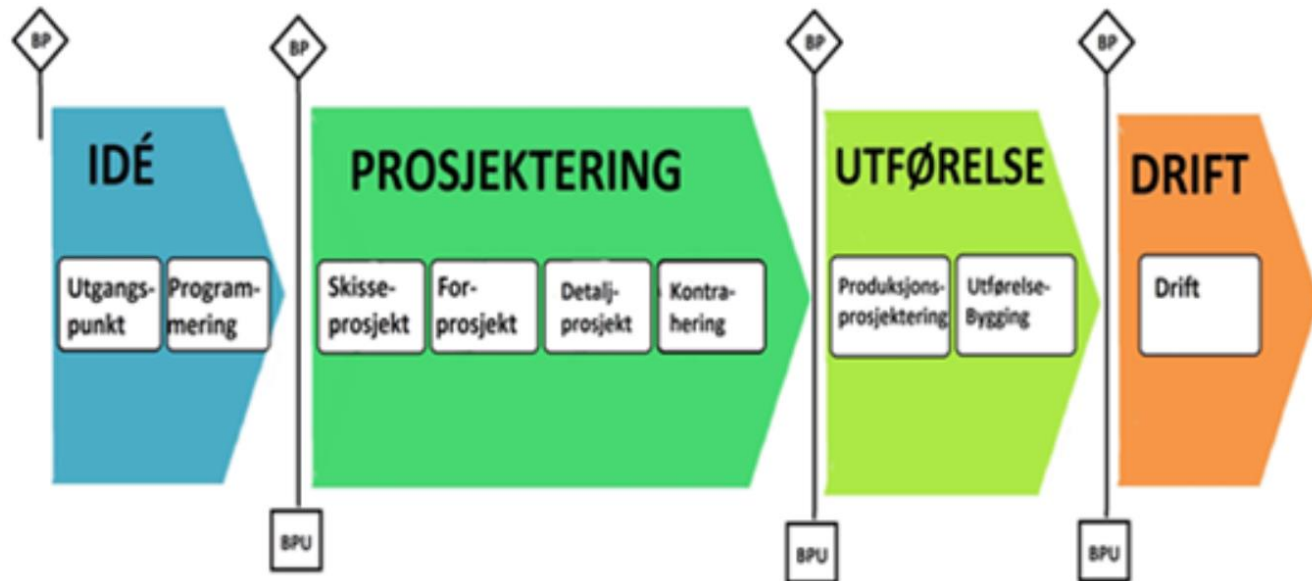
NIFs konstant: Ω = idrettsrådene

Development in number of curling sheets

Prosjektfaser

- Modell under utvikling ved SIAT / NTNU
- Totalt 9 faser med «beslutningsporter»
- Dette kurset har hovedfokus på de tidlige fasene

Beslutningsporter

Prinsipp:

- Det utarbeides et beslutningsgrunnlag (beslutningsportunderlag - BPU) for hver fase
- BPU bør beskrive status ift. målene

Fire mulige utfall

- Stopp
- Utsettelse
- Videre bearbeiding - behov for mer informasjon / nye utredninger før endelig beslutning
- Videreføring av prosjektet til neste fase

Idefasen - utgangspunkt

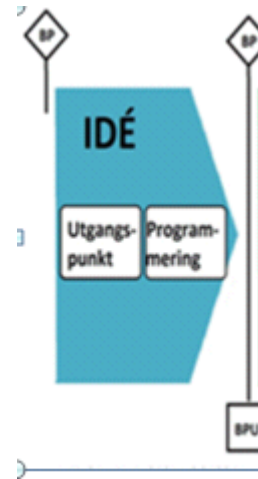
Viktige spørsmål:

1. Hvorfor gjør vi dette ?

- Hva skal vi oppnå (målsetting) ?
- Hva går det eventuelt på bekostning av (prioritering) ?
- Er dette forankret i hele klubben ?

2. Hva er vårt reelle behov ?

- Har vi en behovsanalyse ?
- Må vi eie anlegget ?
- Hvilke planer har kommunen og andre idrettslag ?
- Forskjell på hva vi må ha og hva vi ønsker oss!
- Viktigste kostnadsdriver i et prosjekt er sannsynligvis dårlig eierstyring - ”kjekt å ha- syndromet” og endringer underveis.

Anleggstyper

- Konkurranselanlegg
- Treningsanlegg
- Anlegg for uorganisert bruk – nærmiljøanlegg
- Klubbhus, lagerrom etc.
- Naturgitte anlegg – landevei, tur/skogsveier, sjø, ferskvann, elver, luft, etc.
- Universell utforming

Idefasen - utgangspunkt

3. Definisjon av risiko- og suksessfaktorer
4. Hvilket ansvar tar vi på oss i forhold til sikkerhet og ulykker ?
5. Hvem kan ta hvilke beslutninger i denne fasen
 - Prosjektleder
 - Gruppestyrer
 - Styret i idrettslaget
 - Årsmøtet

Idefasen - utgangspunkt

6. Interessentanalyse

- Hvem kan påvirke eller bli påvirket av prosjektet ?
- Hva slags rolle har de forskjellige interessentene ?
- Hvem er de viktigste – rangering ?
- Hvordan informere, lytte til og påvirke interessentene ?

7. Kontakt med idrettsrådet

- Informasjon
- Frist for innmelding av prosjekter til kommunens idretts og friluftspan

Idefasen - utgangspunkt

8. Har vi nødvendig kompetanse til å gjennomføre dette ?
 - Har vi personer i klubben vi kan trekke på ?
Jurister, innkjøpere, ingeniører, arkitekter, entreprenører, maskinkjørere, håndverkere osv

9. Hvem kan vi lære av ? Hvem har bygget lignende anlegg ?
 - Hva gikk bra ?
 - Hva ville de gjort annerledes i dag ?

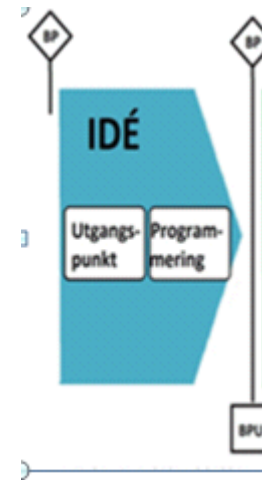
Idefasen - programmering

Viktige oppgaver:

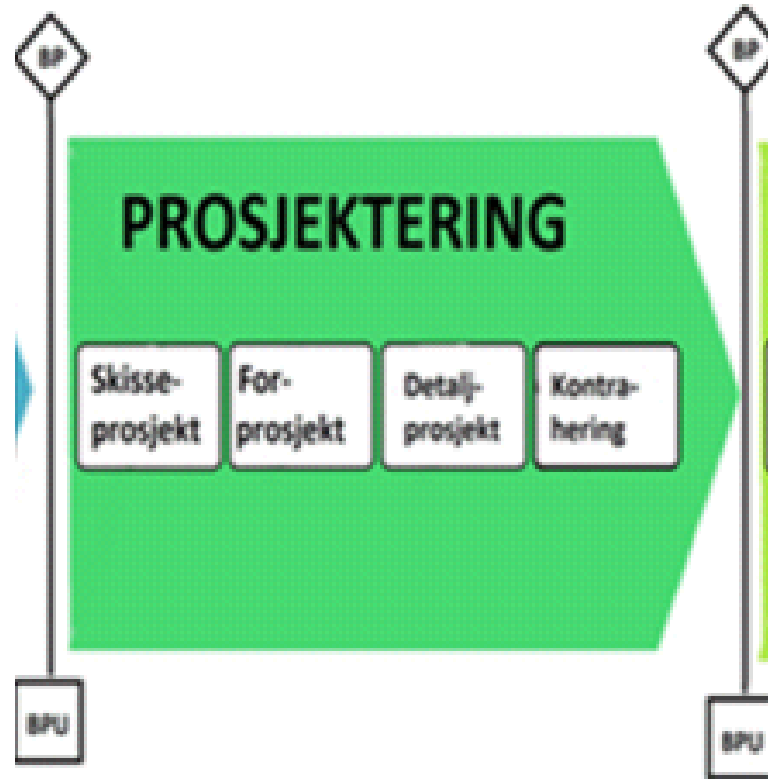
Konkretisering av anleggsbehovet

- Utarbeide foreløpige «romprogram» / arealbehov /løypevalg

Oppdatering av tidligere beslutningsgrunnlag

Prosjektering

Viktig med bruk av fagfolk!

Prosjektering - skisseprosjekt

1. Har vi økonomi til dette ?

- Utarbeide enkle tegninger av anlegget med realistiske investerings- og driftsbudsjett (inntekter og utgifter)
- Reserve for usikkerhet
- Hva er realistisk å gjøre på dugnad i bygge- og driftsfasen ?
- Hvor store vil vedlikeholdskostnadene bli over tid ?
- Utarbeide en finansieringsplan - hvor kan vi få støtte?
 - Spillemidler
 - Mva kompensasjon
- Fremdriftsplan

Prosjektering - skisseprosjekt

2. Hvordan skal et eventuelt byggeprosjekt organiseres ?
 - Ansvarsfordeling og fullmakter
 - Byggeleders/prosjektleders rolle, styrets rolle, byggekomité ?

3. Vurdere eierform til anlegget ?
 - Del av klubbens ordinære virksomhet, aksjeselskap, stiftelse ?
 - Risiko
 - Økonomi, merverdiavgift

Prosjektering - skisseprosjekt

4. Hvilken prosess skal vi ha i klubben fram mot et eventuelt vedtak om bygging ?
 - Hvordan skape interesse for og oppslutning om prosjektet (eierskap) ?

5. Hvem skal/kan fatte endelig vedtak om utbygging ?
 - Årsmøte /Styret

Prosjektering - skisseprosjekt

6. Informere idrettsrådet om planene
7. Melde anlegget inn til kommunens ”Plan for idrett og friluftsliv”
8. Kontakte kommunens idretts- eller kulturavdeling
 - retningslinjer og frister i forhold til spillemidler

Prosjektering - skisseprosjekt

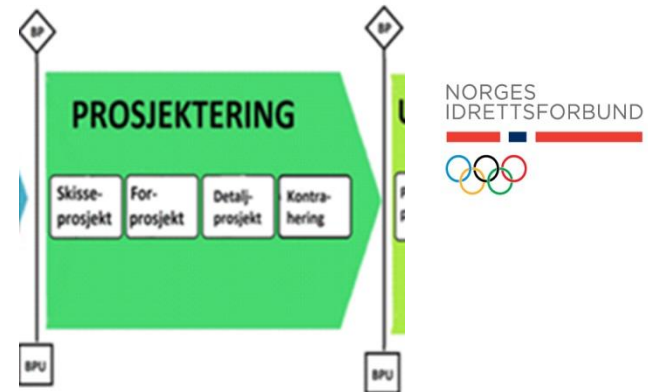
9. Kontakte kommunen som planmyndighet

- Forhåndskonferanse
 - Behov for regulering, rammetillatelse, igangsettingstillatelse , andre krav (og kostnader)

10. Valg av kontraktstrategi og entrepriseform

- kompleksitet
- Risikovurdering
- Økonomi

Prosjektering - forprosjekt

Viktig med bruk av fagfolk!

1. Søknad om rammetillatelse
2. Videreutvikling av konseptet - Utarbeide mer detaljerte tegninger og beskrivelser
3. Oppdatering av kostnadsestimater og fremdriftsplaner
4. Gjennomgang/oppdatering av beslutningsgrunnlag

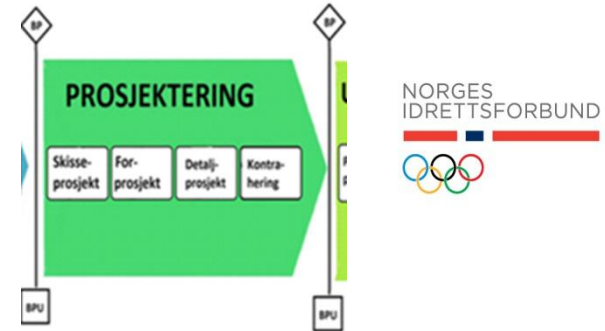
Prosjektering - detaljprosjekt

Viktig med bruk av fagfolk!

1. Utarbeide anbudsgrunnlag – tegninger, beskrivelser og avtaletekster (bruk standard avtaler)
2. Oppdatering av kostnadsestimater og fremdriftsplaner
3. Gjennomgang og eventuelt oppdatering av annet beslutningsgrunnlag

Prosjektering - kontrahering

Viktig med bruk av fagfolk !

1. Hvem har fullmakt til å binde klubben ?
2. Kontrollregne anbudene og vurdere andre forhold ved disse
 - avklare usikkerheter

Utførelse

Viktig med bruk av fagfolk !

Hovedoppgaver dersom en ikke er utførende selv:

1. Daglig oppfølging og kontroll på byggeplass
2. Håndtering av eventuelle endringer
3. Overtakelsesforretning
- FDV dokumentasjon
4. Oppfølging i garantiperioden
5. Garantibefaring

Drift

Generelt

- Er det bestemt ”hvem som har ansvaret for hva” i forhold til anlegget ?
 - Budsjetter
 - Fullmakter
- Finnes det komplett FDV dokumentasjon for anlegget fra byggefasen ?
- Er sikkerheten ivaretatt ?
- Er det etablert bruksregler for anlegget ?

Drift

- Er det etablert et system for gjennomføring av driftsoppgaver og kontroll og dokumentasjon av dette ?
 - HMS bestemmelser og andre myndighetskrav
 - F.eks. brann, el, snølast, persontall
 - Ordinær drift (renhold, energibruk osv)
- Er det behov for å inngå serviceavtaler med eksterne firmaer ?
- Er det etablert retningslinjer for opplæring av eventuelle ansatte og frivillige

Drift

Vedlikehold

- Er det etablert et system for utarbeidelse av langsiktige vedlikeholdsplaner ?
- Settes det av tilstrekkelig med midler til vedlikehold ?

Utleie

- Har vi etablert et system for utleie ?
 - Hvem kan leie ut ?
 - Avtaler

Del 2

- Kommunen som myndighetsutøver
- Spillemidler
- Mva kompensasjon

Kommunen som myndighetsutøver

- Kommuneplanen
 - Samfunnsdel
 - Arealdel
- Reguleringsplaner
- Byggesaksbehandling
- Kulturdepartementet (KUD) har satt som vilkår for tildeling av spillemidler at kommunen har utarbeidet en ”kommunal idrettsplan”

Kommuneplanen

Kommuneplanen

- Samfunnsdel og arealdel

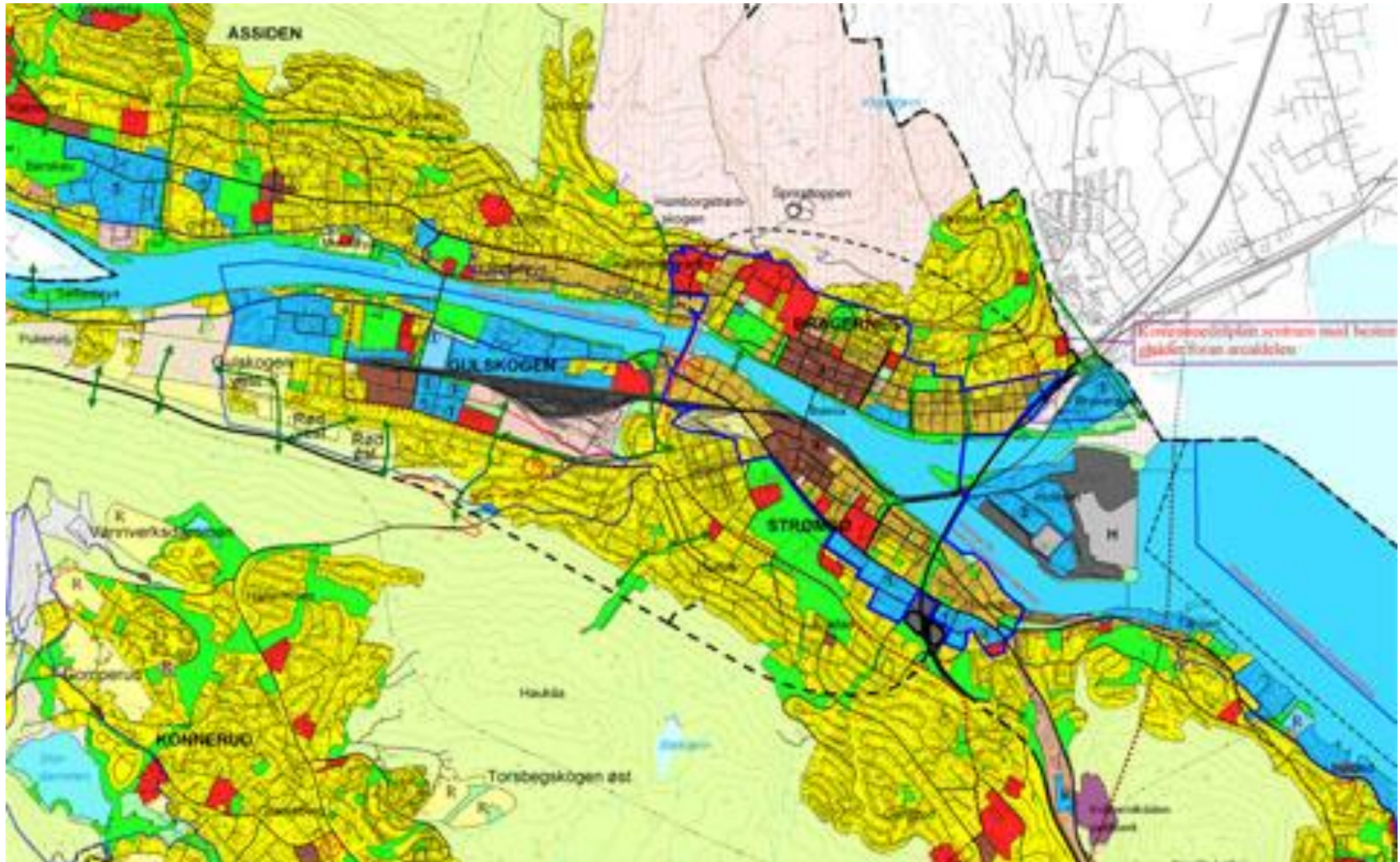
Samfunnsdelen:

- Kommunens overordnede styringsdokument og gir rammer for utvikling av kommunesamfunnet

Arealdelen:

- Arealdelen er et kart med bestemmelser for bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser i hele kommunen

Kommuneplanen - arealdelen

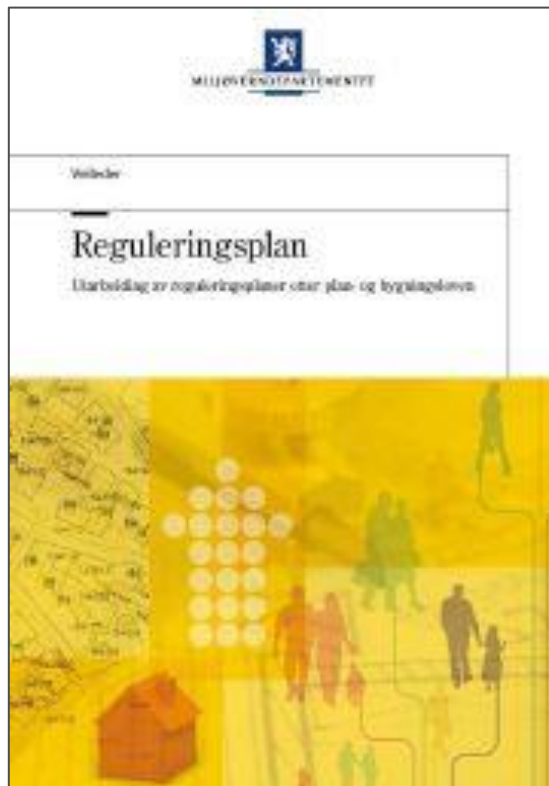

Reguleringsplan

Reguleringsplan:

- Detaljert arealplankart med bestemmelser for bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser
- Vedtas av kommunestyret
- Kan utarbeides både av offentlige og private aktører
- Alle reguleringsplaner legges ut til offentlig ettersyn i minimum seks uker – Alle kan komme med innspill

Utarbeidelse av reguleringsplaner

Prosess privat reguleringsplan

Byggesøknader

Styres av Plan og bygningsloven

- Rammetillatelse
- Igangsettelsestillatelse
- Ansvarlig søker

Byggesøknader

- Idrettslag er underlagt de samme bestemmelser som andre byggherrer når gjelder kommunal byggesaksbehandling
- Ikke alle tiltak er søknadspliktige – avklares med kommunen
- En godkjent ramme-/igangsettingstillatelse er noe annet enn idrettsfunksjonell godkjenning – trenger idrettsfunksjonell godkjenning for å få spillemidler
- Vær spesielt oppmerksom på krav om universell utforming

Veileder for kommunal idrettsplanlegging

- Beskriver krav til innhold og medvirkning
- Idrettsrådenes rolle
- Sammenheng med andre kommunale planer

Kommunal idrettsplan

- Kommunedelplanen revideres normalt hvert fjerde år
- Revidering av slik plan skal skje i tråd med plan- og bygningslovens bestemmelser
- Anlegg som skal bygges ved hjelp av spillemidler må være omtalt i planen
- Idrettsrådene har et spesielt ansvar for å bidra og koordinere lagenes innspill

Oppstartmøte kommunedelplan

Forslag til innhold:

- Gjennomføres som en prosess
- Kommunen og idrettsrådet kaller inn i fellesskap
- Målgruppe er idrettslag, andre organisasjoner som driver med fysisk aktivitet, politikere og andre interesserte
- Individuelle innspill, oppsummering og konkretisering av arbeidsområder i plenum. Deretter gruppearbeid.
- Idrettsrådet skriver rapport fra møtet, som sendes deltakerne i etterkant

Spillemidler

Lov om pengespill

- 64 % til idrettsformål
- 18 % til kulturformål
- 18 % til humanitære organisasjoner

Anleggstyper i spillemiddelsammenheng

- Nasjonalanlegg
 - Syv stykker + to nye søknader
 - Detaljerte kriterier og regelverk
 - Tildeles inntil 50 % av godkjent kostnad
- Ordinære anlegg
 - De fleste idrettsanlegg ca 30 000
- Nærmiljøanlegg
 - Anlegg for egenorganisert bruk ca 30 000

Hovedfordelingen 2014

		2014
Post 1	Idrettsanlegg	928 725 000
Post 2	Nasjonalanlegg/spesielle anlegg	43 625 000
Post 3	Forsknings- og utviklingsarbeid	23 250 000
Post 4	Spesielle aktiviteter	62 104 000
Post 5	NIF, SF og IK	593 000 000
Post 6	Tilskudd til lokale lag og foreninger	209 000 000
	Totalt	1 859 704 000

Spillemidler – fordeling mellom fylkene

Spillemidler fordeles til fylkene basert på følgende kriterier

Idrettsanlegg

- Søknadssum 50 %
- Innbyggertall 25 %
- Anleggstetthet 25 %

Nærmiljøanlegg

- Søknadssum 100 %

En felles tildeling til fylkeskommunen

Spillemidler

Fastsetter regelverk og satser
for tildeling av spillemidler

Gis ut 15.juni hvert år

Gjeldene utgave finnes på KUDs
hjemmeside under tema idrett –
publikasjoner fra
idrettsavdelingen

Spillemiddelprosessen

Frister:

15. juni	KUD kunngjør adgang til å søke "Bestemmelsene" utgis
?	Frist for å sende søknaden til kommunen (frist varierer fra kommune til kommune ofte rundt 15. oktober)
15. november	Søknader om interkommunale anlegg, vedtekter og diverse dispensasjoner sendes KUD
15. januar	Kommunen oversender søknader til fylkeskommunen
15. mars	Fylkeskommunen oversender søknader til KUD
1. mai	KUD fordeler midler til fylkene
1. juli	Fylkeskommunen tildeler midler til det enkelte anlegg

Tilskuddsberettigede elementer

- Bygging og rehabilitering av anlegg som er åpen for allmenn idrettslig virksomhet, og som ikke er underlagt fortjenestebasert eierform
- Det gis ikke tilskudd til:
 - Drift, leie, erverv av grunn eller dekning av gjeld
 - Tribuner, veier, parkeringsplass, diverse løst utstyr, finanskostnader med unntak av renter på byggelån i byggeperioden, flytting av høyspentledninger (kabler), eiendomsgjerder, reguleringsarbeid

Tilskudd spillemidler ordinære anlegg

Hovedregel:

- Der ikke annet er bestemt, kan det ytes tilskudd til ordinære anlegg inkludert rehabilitering på inntil 1/3 av godkjent kostnad. Maksimalt tilskuddsbeløp er kroner 1.000.000 kroner
- For enkelte anleggstyper er det fastsatt særskilte maksimale tilskuddsbeløp
- Nedre grense for godkjent kostnad er kr. 150.000 kroner (for O-kart 75.000 kroner)

Krav til søknadene

- Grundige planer for finansiering og drift
- Kommunen må utstede en garanti for tilbakebetaling av spillemidlene dersom vilkårene for å få disse blir misligholdt. Dette gjelder ved et samlet tilskudd over 3 millioner kroner ved bygging av alle typer haller, alpinanlegg, golfanlegg, motorsportsanlegg, kunstisbaner og rideanlegg. Garantien skal godkjennes av fylkesmannen.
- Tinglyst eiendoms- eller festerett på minimum 30 år

Krav til driften av anlegget

- Åpent for allmenn idrettslig aktivitet
- Godkjent teknisk stand
- Overdragelse, salg, flytting osv. skal ikke skje uten at KUD har gitt sitt skriftlige samtykke
- Det er ikke lov å tjene penger på anlegg som har mottatt spillemidler

Rehabilitering av anlegg

Det kan gis tilskudd til rehabilitering av anlegg når:

- Rehabiliteringen vil gi vesentlig funksjonell og bruksmessig standardheving. Slik rehabilitering vil som regel bety inngrep i anleggets struktur eller utforming for å tilpasse det til nye funksjoner og bruksområder, og av den grunn gjelder de samme krav som ved bygging, jfr. plankrav og krav til selve søknaden.

Nærmiljøanlegg

Med nærmiljøanlegg menes anlegg eller områder for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsaklig beliggende i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder.

Med nærmiljøanlegg menes kun utendørsanlegg.

Bestemmelser for nærmiljøanlegg

- Fritt allment tilgjengelig for egenorganisert fysisk aktivitet, spesielt beregnet for barn og ungdom
- Skal ikke dekke behovet for organisert idrettslig aktivitet eller ordinære konkurranser
- Anleggseier har ansvar for sikkerhet ved anlegget
- Rene redskapslekeplasser (sandkasser, husker, sklier, vipper, klatrehus osv.) faller utenfor ordningen.

Tilskuddsbeløp og beløpsgrense

- Grunnlag for tilskudd er begrenset oppad til 600.000 og nedad til 50.000 kroner
- Tilskudd på inntil 50% av godkjent kostnad, begrenset oppad til 300.000 kroner
- Til utendørs kunstisflate kan det gis tilskudd på inntil 50 % av godkjent kostnad, begrenset oppad til 1.2 millioner kroner
- Det kan søkes om spillemidler til inntil fire elementer på samme anlegg. Maksimalt tilskudd til ett enkelt anleggssted vil være 1.200.000 kroner
- 20 års rett til bruk av grunnen

Mva kompensasjon for anlegg

- Søknadsbasert ordning
- Opprettet i 2010
- Søknadsfrist 1. mai hvert år
- To krav som må oppfylles for å kunne søke
 - Arbeidene må være påbegynt tidligst 1. januar 2010
 - Det må foreligge en godkjent spillemiddelsøknad
- Info finnes på www.lottstift.no og NIFs hjemmeside

Informasjonskilder

Mange kommuner har mye relevant informasjon på hjemmesidene

www.idrettsanlegg.no

www.dibk.no

www.regjeringen.no

- Kulturdepartementet og Miljødepartementet

www.lottstift.no